

## SKRÓTEM

Gratulacje  
od Inspektora

Główny Inspektor Pracy Wiesław Łyszczek przekazał na ręce przewodniczącego ZRG NSZZ „S” Krzysztofa Dośli życzenia z okazji 40 rocznicy strajków z 1980 r. oraz powstania NSZZ „Solidarność”.

– Naszą powinnością jest pamiętać o zasługach ludzi oddanych idei tworzenia społecznej solidarności oraz kontynuowanie ich pracy na rzecz budowania silnej, bezpiecznej, sprawiedliwej i wolnej Polski – napisał Wiesław Łyszczek.

[Więcej...>>](#)

## Kapelan „S”

W 40 rocznicę podpisania Porozumień sierpniowych w niedzielę 30 sierpnia br. sprawowana była w gdyńskim kościele pw. NSPJ uroczysta msza św. w intencji Bohaterów Sierpnia 80 oraz duchowego przewodnika i charyzmatycznego duchownego śp. ks. Hilarego Jastaka, kapelana „Solidarność”. W sierpniu 1980 r. ks. Jastak odprawił msze św. dla gdyńskich stoczniovców i portowców, aby podnieść ich na duchu i utwierdzić w przekonaniu, że walczą za słuszną sprawę. [Więcej...>>](#)

Ustawa  
solidarnościowa

31 sierpnia br. prezydent RP Andrzej Duda podpisał ustawę o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, przyznającą prawa do świadczenia wyrównawczego osobom o potwierdzonym statusie działacza opozycji antykomunistycznej lub osobom represjonowanym z powodów politycznych, których emerytura lub renta jest niższa niż 2400 zł. [Więcej...>>](#)

## Historia i pamięć

W Gdyni 29 sierpnia br. zorganizowana została konferencja pt. „Geneza protestów robotniczych na Wybrzeżu. Strajki w gdyńskich zakładach pracy w sierpniu 1980 r.” oraz uroczystość wręczenia odznaczeń „Bohaterom Sierpnia '80 Gdynia”. [Więcej...>>](#)

Świętowaliśmy 40 lat  
„Solidarność”

FOT. PAVEŁ GLANERT



FOT. PAVEŁ GLANERT

W miejscu, w którym w 1980 r. obradował Międzyzakładowy Komitet Strajkowy, toczono negocjacje między MKS a komisją rządową i podpisano Porozumienia Sierpniowe, torujące drogę do powstania NSZZ „S” 31 sierpnia br. zebrał się na uroczyste posiedzenie członkowie ZRG NSZZ „S”.

Krzysztof Dośla, wicepremier Piotr Gliński oraz minister rodziny, pracy i polityki społecznej Magdalena Maląg wręczyli 20 uczniom stypendia Funduszu Stypendialnego im. NSZZ „S” Regionu Gdańskiego.

W Sali BHP zaprezentowany został czwarty tom „Encyklopedii Solidarności. Opozycja w PRL 1976–1989”, okolicznościowy znaczek Poczty Polskiej w emisji „40-lecie NSZZ „Solidarność” oraz okolicznościowa moneta NBP.

Na placu Solidarności do zgromadzonych przemówił prezydent

RP Andrzej Duda (fragment prezydenckiego wystąpienia obok) i premier Mateusz Morawiecki oraz lider „S” Piotr Duda.

Z placu Solidarności blisko tysiąc osób, pod związkowymi sztandarami, przemarszerowało do bazylii św. Brygidy. Mszę św. odprawił biskup Jacek Jezierski. Wśród koncelebransów był ks. abp Sławoj Leszek Głódź, metropolita gdański w latach 2008–2020. Modlitwa u stóp Matki Boskiej i ołtarza bursztynowego w bazylice św. Brygidy, wotum za niepodległość, była ostatnim akcentem rocznicowych obchodów. Miały one z powodu pandemii ograniczony wymogami sanitarnego rygoru charakter.

Mecenas obchodów

Ideały „S” gwarancją  
wolności

Chciałbym, abyśmy zawsze pamiętali o bohaterach – z Gdańska, Trójmiasta, ale także tych z całej Polski, bo przecież zakłady strajkowały wszędzie: od Lublina aż po Lubin. Stała cała Polska i cała Polska po raz pierwszy powiedziała „nie!”. Dlatego mogło dojść do porozumień sierpniowych i komuna po raz pierwszy rzeczywiście się wtedy złamała. Był to początek końca.

Chciałbym, aby te ideały zawsze trwały w nas jako społeczeństwo, byśmy przekazywali je następnym pokoleniom. Cieszymy się, że bohaterowie są dziś z nami, są wielkimi świadkami i sprawcami historii. Śmiało można powiedzieć, że to oni stworzyli dzisiejszą Polskę i „Solidarność” tworzy ją nadal. Dziękuję, że „Solidarność” – taka jak była wtedy: twardo stojąca przy wolności, ale przede wszystkim stojąca przy prawach człowieka i pracownika – nie zmieniła się.

Dziękuję za wsparcie dla protestu, który jest na Białorusi, dla tego oczekiwania godności, przestrzegania praw człowieka – tego wszystkiego, na czym wyrosła „Solidarność” i co dla niej jest tak cenne. (...) „Solidarność”, która nigdy nie zapomniała o swoich korzeniach, ideałach, która otrzymywała kiedyś wsparcie, a dzisiaj gotowa jest do wsparcia nieśmiałym – i niesie je. Z całego serca za to dziękuję. Dziękuję, że nas – jako społeczeństwo – w ten sposób „Solidarność” tak pięknie reprezentuje.

Chcę życzyć „Solidarność” i wszystkim ludziom pracy w naszym kraju, by wszystko, co przyświecało tym, którzy walczyli o godność, było w naszym kraju pamiętane i szanowane. Nie mam wątpliwości, że poszanowanie dla tych ideałów jest gwarancją prawdziwie demokratycznej, suwerennej i niepodległej Polski. Życzę „Solidarność”, by zawsze trwała na straży godności i praw pracowniczych. Aby realizowała swoje wielkie zadanie.

Niech żyje Solidarność! Cześć i chwała bohaterom! Niech żyją bohaterowie tamtego Sierpnia! Niech żyje Polska!

Prezydent RP Andrzej Duda  
31 sierpnia 2020 w Gdańsku

# Na kwarantannie po nowemu

Minister Zdrowia Adam Niedzielski podpisał rozporządzenia o nowych zasadach zwalniania z izolacji oraz kwarantanny w przypadku podejrzenia COVID-19. Zwolnienie z izolacji (w przypadku osoby, która przechodzi COVID-19 bezobjawowo) następuje po 10 dniach od pozytywnego testu (przy 2 kolejnych wynikach negatywnych) lub po 3 dniach od ustąpienia objawów, nie wcześniej niż 13 dni od pojawienia się tych objawów. Izolacja będzie obejmować wszystkie osoby pozo-

stające z daną osobą we wspólnym gospodarstwie domowym. Obowiązkowa kwarantanna po kontakcie z osobą zakażoną oraz po powrocie z zagranicy została skrócona do 10 dni (kwarantanna liczona jest od następnego dnia po przekroczeniu granicy). Nie będzie konieczności wykonania testów. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku poinformował 2 września, że ostatniej doby zakażenie SARS-CoV-2 zostało stwierdzone u 42 osób z woj. pomorskiego.

# Solidarni z Białorusią

Za naszą wschodnią granicą trwają pokojowe protesty społeczne. Robotnicy podejmują, mimo represji, próby strajków. Siły reżimu, pewne swej tymczasowej bezkarności, używają siły.

„S” zorganizowała transport żywności i otworzyła fundusz solidarnościowy. Związek przekazał już milion złotych na subkonto, trwają procedury przygotowania zbiórki publicznej. 26 sierpnia br. nasza ciężarówka z pomocą nie została wpuszczona na teren Biało-

rusi, a kierowca transportu humanitarnego NSZZ „S” został zatrzymany przez tamtejszy KGB. Wszystko to w 40 rocznicę powstania „Solidarności”. – W imieniu NSZZ „Solidarności” deklarujemy wszelkie możliwe wsparcie i pomoc, jaka tylko będzie możliwa z naszej strony. Jest dla nas rzeczą oczywistą, że stajemy po Waszej stronie gotowi wspierać Was w każdy możliwy, pokojowy sposób – zapewnił Białorusinów Piotr Duda, przewodniczący KK NSZZ „S”.

# Symboliczny powrót nauczyciela

Uroczysta inauguracja roku szkolnego 2020/21 w powiecie puckim zorganizowana w PZS w Kłaninie, była okazją do zaprezentowania publikacji autorstwa Wojciecha Książka i Artura S. Górskiego „Niepokorni nauczyciele. Czterdzieści lat oświatowej „Solidarności” Ziemi Puckiej”. Publikacja jest poświęcona losom nauczyciela z Kłanina: śp. Piotra Wasilewskiego, aresztowanego w szkole 18 lutego 1982 r., skazanego na 3 lata więzienia, zmuszonego do emigracji oraz Ewie Muzy, nauczycielce z Kuźnicy, relegowanej z zawodu w 1983 r., na tle historii „Solidarności” na Ziemi Puckiej.

W holu głównym wmurowana została tablica poświęcona Piotrowi Wasilewskiemu, której odsłonięcia dokonały przybyłe z zagranicy córki: Gabriela i Anna, a poświęcił ją ksiądz infułat Daniel Nowak, założyciel Sanktuarium Piasnickiego, który tego dnia odprawił mszę św. w parafialnym kościele w Starzynie w intencji członków NSZZ „S”. W ten sposób



Córki Piotra Wasilewskiego Gabriela i Anna.

śp. Piotr Wasilewski symbolicznie powrócił w mury szkoły.

W uroczystości uczestniczyli m.in. starosta pucki Jarosław Białk, przewodniczący ZRG NSZZ „S” Krzysztof Dośła, poseł Kazimierz Plocke, lider oświatowej „S” Wojciech Książek, działacze NSZZ „S” z lat 80, dumni uczniowie szkoły w Kłaninie i szkolna młodzież.

## CYTAT TYGODNIA

Powiedzieć o „Solidarności”, że to był jedynie związek zawodowy to zdecydowanie za mało powiedzieć. Powiedzieć o „Solidarności”, że to był ruch społeczny, to dalece nie wszystko. „Solidarności” to największy, najpiękniejszy, wyjątkowy w swojej charakterystyce ruch społeczno-narodowy w historii świata.

premier Mateusz Morawiecki, 31 sierpnia 2020 r.

## LICZBA TYGODNIA

### 5259 zł brutto

Tyle wg. zapisu w ustawie budżetowej na 2021 rok będzie zarabiał statystyczny Polak w 2021 roku. Na „rękę” to ok. 3,7 tys. zł. Pensja minimalna wyniesie 2 800 zł, czyli 53,2 proc. przeciętnego wynagrodzenia.

# Wielka Solidarność

Przez dwa miesiące w cyklu „Wielka Solidarność”, realizowanym w ramach projektu Radia Gdańsk i IPN, przedstawiane były wspomnienia kilkudziesięciu osób, które uczestniczyły w strajkach 1980 roku i tworzyły strukturę NSZZ „S”. Ostatnią audycję z cyklu można usłyszeć na antenie Radia Gdańsk w środę 2 wrze-



śnia o godz. 21:05. Jej uczestnicy spróbują odpowiedź na pytanie co pozostało z tamtych dni? Będą też archiwalne nagrania gdańskiej rozgłośni.

## HISTORIA

1980

# Wzbierająca fala „Solidarności”

1 września 1980 roku Międzyzakładowy Komitet Założycielski Niezależnych Związków Zawodowych w Gdańsku wprowadza się do tymczasowej siedziby przy ul. Marchlewskiego 13. Od godzin porannych ludzie tłumnie odwiedzają siedzibę Związku, chcąc się dowiedzieć, jak tworzyć struktury związkowe w zakładach pracy. Porozumienia były zawierane na szczeblu centralnym, mimo to wielu dyrektorów w zakładach pracy nie mogło się pogodzić z zachodzącymi zmianami i utrudniało powstawanie niezależnych związków zawodowych. Tego dnia delegaci załóg spotkali się z Prezydium MKZ. 3 września gdański MKZ ustala zasady tworzenia nowych związków oraz powołuje ekspertów: Jacka Kuronia, prof. Edwarda Lipińskiego i Lecha Kaczyńskiego. Opracowano zadania Związku: 1. Kontrola realizacji zawartego porozumienia; 2. Dążenie do stanu prawnego, w którym NSZZ byłby na równi

z innymi związkami stroną przy zawieraniu układów zbiorowych pracy; 3. Wybory do nowych rad zakładowych; 4. Uzyskanie prawa do okresowej kontroli stanowisk pracy pod względem bhp; 5. Wprowadzenie zmian w prawie pracy, przywracających równość pozycji pracownika i pracodawcy; 6. Zmniejszenie rozpiętości płac w gospodarce społecznej przez podnoszenie płac najniższych; 7. Przyznanie NSZZ inicjatywy ustawodawczej w zakresie spraw objętych jego działalnością; 8. Powołanie Wszechnicy Robotniczej.

6 września 1980 r. ukazuje się pierwszy numer „Biuletynu Informacyjnego”, sygnowanego przez Komitet Założycielski Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych przy Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni.

Był to czas, gdy Polacy poczuli powiew wolności, a pod osłoną „S” powstawały niezależne od władzy inicjatywy.

## WYDARZYŁO SIĘ

- 31.08.1920 r. Zwycięstwo polskiej kawalerii nad bolszewicką „Konarmią” pod Komarowem.
- 31.08.1980 r. Podpisanie porozumienia MKS z rządem w Gdańsku.
- 1.09.1939 r. Wojska niemieckie i słowackie dokonują agresji na Polskę rozpoczynając II wojnę światową.

**iBiS** NR 36 (495) 2 WRZEŚNIA 2020

więcej czytaj na: [www.solidarnosc.gda.pl](http://www.solidarnosc.gda.pl)

[facebook.com/solidarnoscgdansk](https://www.facebook.com/solidarnoscgdansk)

Redaktor prowadzący: Artur S. Górski

[ibis@solidarnosc.gda.pl](mailto:ibis@solidarnosc.gda.pl), tel. 58 308 42 72